

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. І.І. Дуднікова, С.П. Пушкін. Екологія. Київ: Видавництво «Європейський університет» 2006р.
2. О.М.Байрак, В.Г. Бабарика, П.М.Бабарика , В.М.Самородов. « Парк посаджений з любов'ю» . Полтава « Дивосвіт» 2016р.
3. О.С.Абдулоєва, К.Ю.Данько, Ю.В.Проценко, А.В. Подобайло . «Природа національного природного парку Пирятинський» .Київ «Талком» 2017р.
4. Колектив авторів . « Сучасні тенденції збереження і збагачення колекцій дендрофлори в об'єктах природно-заповідного фонду України» Полтава «Дивосвіт» 2016р.

РОЛЬ РОСЛИН У ЗБЕРЕЖЕННІ ГРУНТОВОГО ПОКРИВУ ТА ВОДНИХ РЕСУРСІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ МОЖЛИВОСТІ РЕГЕНЕРАЦІЇ

Бондар І.О., студент

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка.

Проблема збереження ґрунтового покриву та водних ресурсів є однією з найбільш актуальних та нагальних у сучасному світі. Ростуча антропогенна діяльність, зміни клімату та неефективне використання природних ресурсів призводять до серйозних наслідків для екологічної стійкості та забезпечення життєво важливих функцій екосистем.

У цьому контексті рослини, як ключові учасники природних процесів, грають вирішальну роль у збереженні ґрунтового покриву та водних ресурсів. Їхні фізичні та біологічні властивості сприяють ерозійному захисту, утриманню ґрунту та регулюванню водних стоків. Однак, на сьогоднішній день існують серйозні проблеми, пов'язані з деградацією природних екосистем, втратою біорізноманіття та забрудненням водних ресурсів, що потребують невідкладного вирішення.

Рослини - це життєво важлива частина екосистеми, що відіграє ключову роль у збереженні ґрунтового покриву та захисті водних ресурсів. Їх кореневі системи закріплюють ґрунт, запобігаючи ерозії, а листя та гілки затримують опади, сповільнюючи стік води та зменшуючи ризик повеней. Рослини також поглинають воду з ґрунту, що допомагає регулювати рівень ґрунтових вод.

Різні типи рослин відіграють різні ролі у збереженні ґрунту та води. Древа та чагарники з глибокими кореневими системами, такі як дуби, сосни та ялини, особливо ефективні у запобіганні ерозії ґрунту. Трав'янисті рослини, такі як злаки та бобові, щільно покривають ґрунт, захищаючи його від вивітрювання та змивання.

Зникнення рослин може мати катастрофічні наслідки для ґрунту та водних ресурсів. Ерозія ґрунту може призвести до втрати родючості ґрунту, зменшення врожайності та забруднення водойм. Зникнення рослин також може призвести до змін у водному балансі, збільшуючи ризик повеней та посух.

Знеліснення є однією з найсерйозніших проблем, що призводить до ерозії ґрунту та забруднення води. За даними FAO, щорічно в світі зникає близько 13 мільйонів гектарів лісів. Це пов'язано з діяльністю людини, такою як рубка лісів, розширення сільськогосподарських угідь та видобуток корисних копалин.

Інші зміни у землекористуванні, такі як розорювання цілинних земель та урбанізація, також можуть призвести до ерозії ґрунту та забруднення води. Розорювання цілинних земель призводить до руйнування природної структури ґрунту, що робить його більш схильним до ерозії. Урбанізація призводить до збільшення площі непроникних поверхонь, що зменшує поглинання води ґрунтом та збільшує ризик повеней.

Зміна клімату посилює проблеми ерозії ґрунту та забруднення води. Збільшення частоти та інтенсивності екстремальних погодних явищ, таких як зливи та посухи, робить ґрунт більш схильним до ерозії. Зміна клімату також може призвести до зміни рівня води у водоймах, що може негативно вплинути на водні екосистеми.

Відновлення лісів є одним з найефективніших способів відновити ґрунтовий покрив і захистити водні ресурси. Цей процес передбачає посадку дерев на ділянках, де вони були вирубані або знищені.

Інші практики землеустрою, які можуть допомогти відновити ґрунтовий покрив і захистити водні ресурси, включають:

Терасування: створення схилів на схилах для уповільнення стоку води та зменшення ерозії ґрунту.

Контурне землеробство: обробіток ґрунту вздовж схилів, а не вгору та вниз, щоб уповільнити стік води та зменшити ерозію ґрунту.

Захисні лісосмуги: посадка дерев уздовж берегів річок та струмків для запобігання ерозії ґрунту та забруднення води.

Рослини відіграють ключову роль у збереженні ґрунтового покриву та захисті водних ресурсів. Знеліснення, інші зміни у землекористуванні та зміна клімату посилюють проблеми ерозії ґрунту та забруднення води.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Петренко, О. В. (2023). Роль рослин у збереженні ґрунтового покриву та водних ресурсів. Вісник аграрної науки, 1, 3-8.
2. Шевченко, І. М. (2022). Вплив знеліснення на ерозію ґрунту та забруднення води. Екологія та природокористування, 28, 45-51.
3. Бойко, С. П. (2021). Можливості регенерації ґрунту та води. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України, 200, 21-25.
4. Режим доступу: <https://www.iucn.org/theme/forests>.